

- 4 - 5 minút pohľad OZE

Kde sme teraz:

Môj príspevok sa bude snažiť nehodnotiť - ale po tézach zadanych organizátorom podujatia vecne zhodnotiť situáciu v oblasti OZE. Novela zákona o podpore OZE ako sme už viackrát avizovali je nami aj kritizovaná. Pozitívom je plánovaný prechod na aukcie - a toľko spomínaný lokálny zdroj. Avšak oveľa viac rezonujú témy ako podpora Kvet - kde bude priznaná podpora napríklad po rekonštrukcii zariadenia 15 rokov. Ak dlhodobo prebiehala debata o tom, aké sú OZE drahé - je na mieste otázka - prečo tieto, údajne lacné a konkurencieschopné zdroje budú potrebovať znovu ďalšiu garantovanú podporu? Zároveň ako napomáhajú pri plnení klimatických cieľov? A predsa ide o podporu z jedného balíka peňazí, ktorýmá byť hlavne podporou zelených technológií.

Od roku 2013 je na Slovensku stop-stav, teda nepripájajú sa takmer žiadne nové zdroje. Malé oživenie trhu priniesol program hradený z EU fondov - Zelená domácnostiam - kde však ročne pribudlo zhruba 5 MW inštalovaného výkonu z fotovoltiky na rodinných domoch.

Výrazné projekty alebo väčšie inštalácie OZE od roku 2013 na Slovensku nie sú.

Rovnako je všeobecne známe, že náš podiel na celkovej konečnej spotrebe energie z OZE klesol.

Zároveň v uplynulých týždňoch vieme viac a viac z médií o cene za dostavbu Mochoviec, opätovne: jadro bolo dlhodobo prezentované ako veľmi lacná energia na výrobu elektrickej energie oproti obnoviteľným zdrojom energie. Druhá medializovaná záležitosť je maximálny paradox v podobe zvýšenia podpory pre spaľovanie domáceho uhlia v Novákoch. Teda, takmer najväčšieho znečisťovateľa na Slovensku podporíme ešte väčšou sumou.

Takýto je teda postoj štátu. Paradoxne postoj verejnosti - hoci citlivo vníma akýkoľvek výrub lesa, či nezmyselné zastavovanie akéhokoľvek voľného miesta v mestách a po posledných povodniach aj amatérsku reguláciu divokých riečnych tokov - neustále spochybňuje "zdravotnú nezávadnosť" OZE zdrojov. Občania sú schopní do jedného koša hodiť s jadrovými a uhoľnými elektrárnami aj vodné, veterné, či slnečné elektrárne.

Slovensko aktuálne je múzeom OZE - a naša organizácia, spolu asi s dvomi ďalšími je v ňom sprievodcom. Našou úlohou uplynulé roky nebolo rozvíjať a prinášať nové témy a rozvoj pre toto odvetvie - ale naopak, ochraňovať vzniknuté zdroje a investície do týchto zdrojov a zlepšovať povedomie verejnosti, ale aj štátnej správy o ich benefitoch. Vec, o ktorej sa mne hovorí ťažko, pretože ich benefity sú na prvý pohľad jasné. Promotérom OZE voči verejnosti v iných krajinách býva samotný štát - a tu to má robiť súkromný sektor. Štát sa zaviazal dodržiavať isté záväzky a požiadal súkromný sektor o dosiahnutie týchto záväzkov. Napriek tomu na koniec súkromný sektor musí stále obhajovať svoju existenciu na tomto trhu.

Ochraňujeme teda:

550 MW FV elektrární

0 MW vetra  
92 MW Malých vodných elektrární do 10 MWp  
120 MW Biomplynu

Čo treba transformovať:

Ak sa máme baviť o technických veciach - tak rozhodne infraštruktúru a teda distribučnú a prenosovú sústavu. Zároveň by sa pozornosť mala uberať na zlepšenie riadenia decentralizovaných zdrojov energie - teda variabilnej výroby. Definovať potenciál siete a uzly, kde je možné realizovať nové zdroje, už toľkokrát opakovaná štúdia SEPS, ktorú sme stále nevideli by mala na tieto otázky odpovedať. Príp. nech takúto stratégiu a určenie technického potenciálu určí niekto iný. Rovnako z nášho pohľadu by bolo dobré investovať do rozvoja úložiskových riešení, aby sa takéto zdroje mohli pripájať vo väčšej miere - a zisk z ich výroby sa dal využívať napríklad aj v noci. My ako asociácia sme si dali podobnú štúdiu rozvoja OZE a kapacitu na Slovensku vypracovať Svetovou energetickou radou a na našom seminári budeme prezentovať výsledky tejto štúdie. K technickým veciam sa však určite v priebehu diskusie vrátíme.

Ak sa máme však baviť aj o netechnickej stránke, čo si myslím, že je podstatou - bolo by dobré veľa, ak by to bolo možné investovať do personálneho obsadenia na kľúčových pozíciách. Potrebujeme ľudí, ktorí naozaj vidia potenciál v podnikateľskom sektore, ktorí vidia, že podnikatelia nosia investície, ktoré tento štát formou daní držia pri živote. Potrebujeme ľudí, ktorí sa neboja nových vecí, decentralizácie - ale čo je podstatné, vidia, prečo to všetko robíme. Že tu ide o zmeny klímy, ktoré nás postihujú všetkých. Na Slovensku akoby sme nepripúšťali, že klimatické zmeny vôbec sú a ak sú, tak len inde. Že aj obchodovanie s emisiami nie je preto, aby sme vymýšľali biznis pre biznis a skúšali nechať zarobiť niekoho blízkeho - ale je to spôsob, ktorý má pomáhať nám všetkým ako prejsť na zdravšie životné prostredie, novšie technológie, samostatnejších občanov, ktorí potom nebudú musieť byť označovaní za zraniteľných, ide o lacnejšie spôsoby získavania elektriny a tepla, bez ktorých si náš dnešný životný štandard nevieme predstaviť. Keď teda začneme hovoriť o spôsoboch ako - najprv by sme mali mať v hlave PREČO.

Mne osobne nejde iba o zvyšovanie podielu biznisu mojich členov, v prvom rade sú podstatné moje deti a ďalšia generácia, ktorá ide za nami. Ktorá na otázku - keď ste mali tieto technológie a vedeli ste, čo nás čaká - prečo ste nič neurobili? Ako je možné, že ste dopustili ďalšie zvyšovanie emisií a podporu technológií, ktoré len ničili ďalej naše životné prostredie, náš vzduch?

Aktuálna podpora:

Dobiehajú výkupné ceny.

Pre fotovoltiku po skončení podpory by boli dobré investičné stimuly na zlepšenie technológie, hlavne pre úložiská, ale v zásade bude konkurencieschopná. Ako už toľkokrát, opäť hovoríme, že stačí znížiť administratívnu záťaž.

Inak sú na tom ostatné zdroje - ako napríklad malá voda - ktorá potrebuje buď investičnú podporu alebo výkupné ceny v súčasne nastavenom systéme.

Čo sa chystá:

Predložený návrh v parlamente, ak by bol vykonateľný - nám v zásade vyhovuje. Prechod na aukcie - ktoré však musia byť špecifikované podľa typu technológie, resp. nastavené nediskriminačne a transparentne môžu, priniesť obrovské pozitíva.

Rovnako Lokálny zdroj.

Energetika v roku 2030:

Ako sa tam dívam, vidím po správach a nastavení, ktoré máme tu a teraz ďalej v prevádzke uhoľné elektrárne - a jadro, malé ostrovy decentralizovanej výroby, vyrúbané lesy a suchú krajinu, postihovanú otrasnými záplavami.

Poviem to však slovami mojej dcéry, ktorá stále hovorí - Slová sú veľmi silné.

Preto chcem povedať tieto silné slová, do roku 2030 vidím v energetike zásadné zmeny na Slovensku. Naozaj začneme myslieť na budúcnosť, budú sa realizovať projekty na revitalizáciu sietí a začneme investovať do energetiky tak, aby bola schopná prijímať nové decentralizované zdroje. Maximálne sa podporí lokálna výroba a spotreba. Ľudia za takéto konanie budú odmeňovaní a motivovaní pre takéto rozhodnutia. Budú sa podporovať aj z fondu ETS nové inovatívne projekty, ktoré už teraz na úrovni start-upov vznikajú aj na Slovensku.

A na záver už naša známa mantra - bude sa znižovať administratívne zaťaženie výrobcov a bude tu stabilné legislatívne prostredie.

Vďaka za pozornosť.

- Kde vidíme SR energetiku v 2030?
- Čo je potrebné v energetike transformovať
- Aké investície (viac diverzifikácie - čím viac OZE, nižšia cena LOEC) - terazšie nástroje aké sú a aké by sme chceli, potrebovali - nízko úročený kapitál - úvery - alebo podporenú cenu
- Aký typ podpory treba, aby investície boli realizované

Slidy môžu byť, nemusia

- Diskusia s Lenkou, 2 - 3 hodiny
- 3 okruhy
- SK energetika do 2030

- Aké sú hlavné investičné potreby
- Aká kombinácia rôznych podporných mechanizmov by bola optimálna

Možnosť rozvinúť úvodné tézy - reakcia na otázku

Potom priestor na publikum

Ďalšia otázka a ďalšia

Na záver MŽP SR

Vízia politik z MŽP SR